

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 222 (13005)

Czwartek, 14 listopada 1996 r.

cena 90 ct

Zaszczytne odznaczenia RP

Jak już informowaliśmy, we wtorek w Instytucie Polskim w Wilnie Pani Ambasador RP Eu-femia Teichmann wręczyła odznaczenie "Krzyż Partyzancki"

17-osobowej grupie polskich kombatantów (w większości żołnierzy Armii Krajowej) obywateli Litwy. Odznaczenia te zostały przyznane przez Prezy-

denta RP Aleksandra Kwaśniewskiego.

Pamiątkowe zdjęcie grupy odznaczonych polskich kombatantów z Panią Ambasador Eu-

femią Teichmann, Konsulem Generalnym Waldemarem Lipką-Chudziakiem oraz attaché wojskowym RP.

Fot. Jerzy Karpowicz

Vytieno 20
2006 Vilnius

Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

POLSKIE LINIE LOTNICZE

WILNO

TEL 26-08-19

ZNAD WILII
78.34.106.6.6 FM

DZIAŁ REKLAMY
TEL./FAX (22) 429465

WOJAZE

Dzisiaj w ryskim hotelu "Radisson" odbędzie się międzynarodowa konferencja poświęcona problemom kontroli narkotyków i prania pieniędzy. Uczestniczący w niej szefowie rządów trzech krajów bałtyckich zamierzają podpisać

wspólną deklarację o walce z praniem pieniędzy.

Konferencję organizuje Komisja Europejska wspólnie z programem kontroli narkotyków Narodów Zjednoczonych.

Delegacji litewskiej przewodni-

Premier udał się do Rygi

czy premier Mindaugas Stankevičius.

Do Rygi udał się także szefowie poszczególnych ministerstw, Prokuratury Generalnej, Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego, postowie.

Wczorajem odbędzie się oddzielne spotkanie trzystronne premierów trzech krajów.

W tym samym dniu premier M.Stankevičius wróci do Wilna.

(ELTA)

SENTENCJA DNIA

Nie uznawać wcale rozumu i nie uznawać nic prócz rozumu, są to dwie równie niebezpieczne przewrotności.

PASCAL

Święto plonów w rejonie trockim

Rolnicy potrafią nie tylko dobrze pracować, ale też się bawić...

Jak wiadomo, życie rolnika nie jest i nigdy nie było łatwe. Ale po długim okresie wyętnionej pracy, rozpoczynającym się wczesną wiosną i kończącym się dopiero późną jesienią, następuje święto, które wierzący wszystkie roboty polowe. Cały wyhodowany plon jest już zebrany i zwieziony. Rolnicy dopiero wtedy mogą trochę odpocząć, odprężyć się, podsumować swój dorobek.

W rejonie trockim, z inicjatywy prezesa tutejszego oddziału Związku Polaków na Litwie Jana Zacharzewskiego postanowiono uczcić zakończenie robót polowych świętem "Plon'96". Zdecydowano, że odbędzie się ono w Starzych Trokach. Bezpośrednim organizatorem i "duszą" całej im-

prezy był kierownik polskiego zespołu ludowego ze Starzych Trok Edward Trusewicz. Dowiódł on, między innymi, że nie mają racji ci, którzy twierdzą, iż polska młodzież na Wileńszczyźnie nie interesuje się sprawami polskimi, kulturą swych przodków.

Impreza rozpoczęła się Mszą świętą w miejscowym kościele. Proboszcz Tadeusz Matulianiec poświęcił dary ziemi z tegorocznego plonu. Potem uczestnicy i goście święta w pochodzie przeszli główną ulicą do siedziby spółki akcyjnej "NESTA", gdzie urządzone wystawę plonu. Jury, którego członkiem był również niżej podpisany, miało niełatwe zadanie. O palmie pierwszeństwa ubiegali się 6 ekip, reprezentujących poszczególne miejscowości rejonu. Trze-

ba podkreślić, że każda ekspozycja zadziwiała gustem i pomysłowością, przy tym była specjalistyczna. Przykładowo w ekspozycji z Grzegorzewa dominowały dania z wazryw. Na stole połuknian podstawowym surowcem wszystkim wszystkim "smakotyków" było mleko. Gospodynie ze Starzych Trok prezentowały przetwory mięsne. Ekspozycją, wzbudzającym powszechne zainteresowanie, była faszerowana głowa wieprzowa. Troczanie zaprezen-

Na scenie tańczy i śpiewa zespół "Landwarowanie"

towali pyszne wyroby cukiernicze. Podstawę ekspozycji rolników z Rudziszek stanowiły ziemniaki, natomiast z Landwarowa — prze-

twory z żyta. Na stoisku nie zabrakło też zniłówki...

(Dokończenie na str. 2)

Konferencje prasowe

Kierownictwo LDPP nie neguje możliwych zmian na swej liście wyborczej

Sześć sztabu wyborczego LDPP Giedyminas Kirkilas nie uważa, że wyniki rankingu mogą zmienić listę parlamentarzystów z tej partii. Według jego danych, ranking był w około 80 proc. pomyślny. Wczoraj na konferencji prasowej powiedział, iż wyborcy przeważnie wypowiadali się o pierwszej dziesiątce kandydatów na posłów do Sejmu, bowiem, "nie wszyscy zrozumieli, że można ustalać ranking całej listy". Nie bacząc na to, zdaniem starosty

obecnej frakcji LDPP, ranking stosowany w tych wyborach do Sejmu "sprawdził się, bowiem wielu wyborców, szczególnie w miastach, w ten sposób wypowiedziało swe zdanie", informuje ELTA.

Wiceprzewodniczącą LDPP, wicestarostą frakcji sejmowej Justinas Karosas nie neguje możliwości zmiany składu parlamentarzystów wybranych do Sejmu z LDPP. Dziennikarze pytali, czy w pracy przyszłego Sejmu

będzie uczestniczył wybrany z listy LDPP obecny poseł na Sejm, Artur Plokszt, który opuścił frakcję Związku Polaków na Litwie, a także premier Laurinas Mindaugas Stankevičius. Justinas Karosas powiedział, że "oficjalnie tych spraw nie omawiano". Niemniej, uważa, że "w życiu różnie bywa". Ale, że jako nasza lista jest dość długa, szczególnych problemów nie będzie, przyszlby inni ludzie, powiedział.

Sędzia nie może stać się dodatkiem do prokuratora

"Na rozpatrywanie spraw dziennikarze nie wyrwą wpływu, niemniej sędziowie pod presją psychologiczną mogą wynosić inne orzeczenia, niż domaga się prokurator" — tak oto powiedział sekretarz Ministerstwa Sprawiedliwości Gintaras Švedas po konferencji prasowej zorganizowanej w siedzibie rządu.

Minister sprawiedliwości Albertas Valys oraz sekretarz ministerstwa Gintaras Švedas mówili o granicach kompetencji w dziedzinie praworządności. Upamiętniając przypominano, że pojęcia "prawny" i "nieprawny" w artykułach o sprawach Igora Szifrina i Olega Baranowskiego nie zawsze były uzasadnione, a opinie dziennikarzy należałoby wyrażać w innej terminologii.

Czasami po publikacjach w prasie wywiera się wrażenie, że

"prokuratorzy łapią przestępców, a sądy tylko czekają, jak ich wypuścić" — mówił Gintaras Švedas. Zwrócił też uwagę, że dziennikarze często są stronniczy, broniąc zdania prokuratorów i nie zagłębiając się w orzeczenia sędziów. Sekretarz Ministerstwa Sprawiedliwości apelował o zrozumienie sytuacji oskarżonego i retorycznie pytał, po co w ogóle potrzebna jest sprawiedliwość i przeprowadza się reformę sądów, skoro słowo prokuratora zawsze będzie decydujące, a sędzia stanie się tylko jego dodatkiem.

Na konferencji prasowej wspomniano o przyjętej w czerwcu N. nowelizacji Kodeksu Postępowania Karnego, zgodnie z którą tylko sędzia lub sąd mogą dać sankcję na zatrzymanie podejrzanego na okres przekra-

czający 48 godzin. Dzięki temu nieco więcej "luzu" znalazło się w izolatkach aresztanckich. Według G. Švedasa, w końcu czerwca w izolatce śledczej na Łukiszczach na sąd czekało 2400 zatrzymanych, a obecnie jest ich nieco ponad 1800. Między innymi, jeszcze jedno nowe więzienie zamierza się otworzyć w Wilnie.

Sześciu Ministerstwa Sprawiedliwości zapraszali dziennikarzy do wykwalifikowanego dialogu i mówili że nie bronią sędziów, podejmujących pochopne orzeczenia. Minister sprawiedliwości Albertas Valys wszczął sprawy dyscyplinarne przeciwko sędzinie Wileńskiego Sądu Okręgowego Laurecie Ulbienė i sędziom Kowieńskiego Sądu Okręgowego Arūnasowi Paštuolsowi i Emilii Akelenė.

Zmarł wybitny dramaturg filmowy i reżyser V. Žalakevičius

Wczoraj na 67 roku życia w Wilnie zmarł znany dramaturg i reżyser Vytautas Žalakevičius.

Jako reżyser filmowy V. Žalakevičius zadebiutował w roku 1956 ekranizując nowelę Petrasa Cvirki "Topielec".

Dla wielu widzów litewskich i innych krajów znane są jego filmy "Adomas chce być człowiekiem", "Żywi bohaterowie", "Kronika jednego dnia", "Weekend w piekle", "To słodkie słowo wolność", "Zwierzę, wychodzące z morza".

Najbardziej znana praca Maestro "Nikt nie chciał umierać" zdobyła mnóstwo nagród na różnych międzynarodowych festiwalach filmowych.

V. Žalakevičius był odznaczony Orderem Giedymina III klasy,

Kondolencje prezydenta z powodu śmierci V. Žalakevičia

Prezydent Republiki Algirdas Brazauskas wyraził współczucie z powodu śmierci wybitnego dramaturga i reżysera filmowego Vytautas Žalakevičia, informuje ELTA.

"Zmarł wybitny dramaturg i reżyser filmowy, kawaler Orderu Wielkiego Księcia Litewskiego Giedymina Vytautas Žalakevičius.

Utraciłszy człowieka, który swoją twórczością rozświetlił imię Litwy na świecie. W ciągu niedługiego, treściwego życia V. Žalakevičius był autorem scenariuszy i reżyserem wielu filmów, wyróżnionych nagrodami na międzynarodowych festiwalach. Był założycielem i kierownikiem "Studia 2000", przygotowującego specjalistów sztuki filmowej.

Wybitna postać Vytautas Žalakevičia na długo pozostanie w naszej pamięci. Składam wyrazy głębokiego współczucia rodzinie i bliskim oraz przyjaciółom i uczniom Zmarłego", pisze prezydent w kondolencjach.

Szanowni państwo,

ponieważ 14 listopada na scenie Litewskiego Państwowego Akademickiego Teatru Dramatycznego zostanie wystawione zwłoki reżysera Vytautas Žalakevičia, zapowiadany spektakl! Uśmiechnij się do nas, Boże nie oddechnij się. Prosimy o zwrot biletów do kasy lub wymienienie ich na przedstawienia zapowiedziane na 2, 3 grudnia.

Wizyty

Ambasador Francji w Akademii Policyniej

Wczoraj złożył tu wizytę ambasador Francji na Litwie Michel Touraine, inni pracownicy ambasady, którzy z rektorem profesorem Alvydasem Pumpuitem omówili możliwości dalszej współpracy. Goście zwiedzili nowy blok szkoleniowy Akademii, interesowali się przygotowaniem funkcjonariuszy policji na Litwie.

W ubiegłym roku studenci Akademii Policyniej mieli przeddyplomową praktykę w pokrewnych wyższych szkołach Francji. Wkrótce student trzeciego roku Ramūnas Ramanauskas uda się do tego kraju, gdzie w szkole komisarzy policji w Cannes — Ecluse będzie kontynuował rozpoczęte w Wilnie studia.

Magistranci Akademii w czasie nauki mają dwa języki obce, dlatego też możliwość poznania przygotowania funkcjonariuszy policji w innych państwach stała się rozszerza.

Przed kilkoma tygodniami wyżej wymieniona uczelnia otrzymała wspaniały dar — pierwszy doradca francuskiej ambasady Dicje Lyubre oraz rezydujący w Rydze attaché policji Francji Patricijus Kowalanko przekazali wielką przesyłkę literatury szkoleniowej. Było tam także 100 podręczników języka francuskiego i wydań na tematy prawne.

DEKRET

Prezydenta Republiki Litewskiej O mianowaniu sędziego sądu dzielnicznego

13 listopada 1996 r., nr 1101 Wilno

Artykuł 1.

Zgodnie z punktem 11 artykułu 84, artykułem 112 Konstytucji Litewskiej i na wniosek ministra sprawiedliwości Republiki Litewskiej oraz uwzględniając zalecenia Rady Sędziów, mianuję sędziego Wileńskiego Miejskiego Sądu Dzielnicznego nr 1 Vladasa Leonasa na sędziego sądu dzielnicznego do wieku 65 lat.

Artykuł 2.

Niniejszy dekret wchodzi w życie od dnia jego podpisania.

Prezydent republiki Algirdas BRAZAUSKAS (Zam. 1551)

DEKRET

Prezydenta Republiki Litewskiej O przeniesieniu sędziego sądu dzielnicznego

13 listopada 1996 r., nr 1100 Wilno

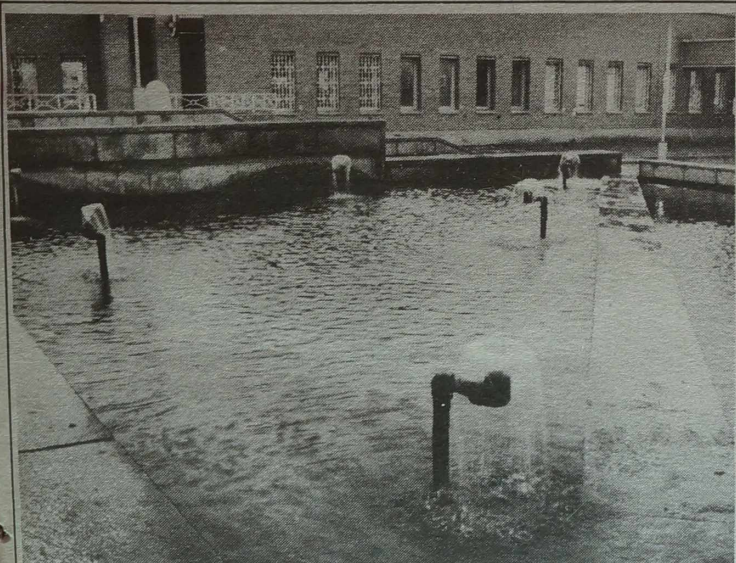
Artykuł 1.

Zgodnie z punktem 11 artykułu 84, artykułem 112 Konstytucji Republiki Litewskiej i na wniosek ministra sprawiedliwości Republiki Litewskiej oraz uwzględniając zalecenia Rady Sędziów, przenoszę sędziego sądu dzielnicznego nr 2 m. Wilna.

Artykuł 2.

Niniejszy dekret wchodzi w życie od dnia jego podpisania.

Prezydent republiki Algirdas BRAZAUSKAS (Zam. 1552)

Replika

I bądź tu mądry człeczce...

W samym środku lata, kiedy to temperatura powietrza nieraz sięgała prawie +30°C, z nostalgją pisaliśmy, że w Wilnie brak fontann. A z istniejących — 12, tylko trzy były czynne. Na uruchomienie 9 pozostałych potrzebne były duże pieniądze. I tylko w marzeniach mogliśmy snuć projekty, że może

kiedys zostaną one wszystkie wremontowane, no i uruchomione, bo przecież nie tylko dodają miastu koloru, ale w gorące dni są doskonałą oazą orzeźwiająca.

Jakieś było nasze zdumienie, gdy przed kilkoma dniami odwiedziliśmy ośrodek handlowy "Sirvinta" i... ujrzeliśmy czynne tu fontanny. Tem-

peratura w nocy jest już minusowa a i w dzień chyba nikt nie potrzebuje ochłody. Więc bądź tu mądry człeczce i zrozum coś z tej "gospodarności i oszczędności", kiedy latem fontanny stoją nieczynne, dziś działają.

H. G.

Zdjęcie: Tadeusz Ważniewicz

Kandydatów na stanowiska przewodniczącego Sejmu i premiera zaproponują konserwatyści

Kandydatów na przewodniczącego Sejmu i premiera zgłosi Związek Ojczyzny (Konserwatyści Litwy). Taka decyzja zapadła wczoraj na naradzie szefów ZO (KL) i LPChD. Na naradzie, jak agencję ELTA poinformowały służby prasowe tych partii, dyskutowano nad projektem porozumienia koalicyjnego.

Konserwatyści i chrześcijańscy demokraci w nowym Sejmie będą mieli 86 mandatów, co jest całkiem wystarczające do samodzielnego sformowania rządu i kierownictwa Sejmu.

Konserwatyści niejednokrotnie oświadczyli, że jednym ich kandydatem na stanowisko przewodniczącego Sejmu jest przewodniczący Związku Ojczyzny Vytautas Landsbergis, a na szefa rządu — przewodni-

czący zarządu ZO (KL) Gediminas Vagnorius.

Konserwatyści poprzę także kandydata zgłoszonego przez partię chrześcijańsko-demokratyczną na zastępcę przewodniczącego Sejmu.

Postanowiono też zmniejszyć liczbę ministerstw do 16.

Obecnie jest ich 19. Przed posiedzeniem zarządu ZO (KL) G. Vagnorius dziennikarzom powiedział, że przewiduje się rozwiązanie ministerstw: Ekonomiki, Handlu, Przemysłu. Innych ministerstw przewidzianych do zredukowania przewodniczący zarządu ZO (KL) nie wymienił.

Prawie się nie wątpi, że ministrem spraw zagranicznych zostanie przewodniczący LPChD Algirdas Saudargas, a ministrem ochrony kraju — członek tej partii, ambasador Česlovas Stankevičius.

G. Vagnorius na razie odmówił podania konkretnych kandydatów na stanowiska ministrów mówiąc, że można będzie o tym mówić, gdy prezydent "zleci komukolwiek sformowanie rządu".

Na razie nie wiadomo, kiedy szef państwa spotka się z przedstawicielami partnerów przyszłej rządzącej koalicji, są jednak nieoficjalne dane, że spotkanie takie może się odbyć już nawet dziś.

Poza tym, G. Vagnorius, rozmawiając z dziennikarzami nie odrzucił możliwości, że nie tylko przedstawiciele konserwatystów i chrześcijańskich demokratów zajmą stanowiska zastępców przewodniczącego Sejmu. "Taką możliwość da się również innym partiom. Jednak czekają na ten temat negocjacje" — powiedział przewodniczący zarządu ZO (KL).

Wystawy

Ważna jest każda chwila życia...

rozgadanej, wciąż coś tam szczebioczącej.

Przyjaciele, składając rzeźbiarce gratulacje podkreślali jej olbrzymią żywotność w życiu i twórczości, lekkość, spontaniczność, a jednocześnie finezję i emocjonalność.

Tamara na wszystko patrzy inaczej niż my i wszystko też widzi inaczej. Zda się spieszy przekazywać nam to, co widzi, bo w następnej chwili będzie już już absorbować coś innego. Przekazuje je w glinie, kamieniu, brązie najsudbenniejsze drgnięcia duszy, takie nieuchwytnie pojęcia i zjawiska jak miłość, rozpacz, niezłomność, przyjaźń, macierzyństwo, przemijanie chwil, głosy wewnętrzne, poranki, pocałunki. Jej zainteresowania każdą chwilą życia, niezwykła zdolność obserwacji, a nawet pewne kompozycje przypominają dzieła znakomitej węgierskiej rzeźbiarki Margit Kovacs. Każda z rzeźb Tamary coś tam gaworzy, coś mówi, śpiewa. Gdy się wchodzi do sali, wrazenie jest takie, że dokoła panuje ruch, zgiełk, coś się dzieje.

Zachęcam wszystkich do obejrzenia szmatotów pani Tamary. Jest w nich tyle ekspresji, tyle życia, że zdają się wolać do ludzi. Wystawa została zorganizowana z okazji 25-lecia działalności twórczej.

Barbara ZNAJDZIKOWSKA

NA ZDJĘCIACH: Tamara Janowa; "Macierzyństwo".

Seminarium dla lekarzy powiatu

Dzisiaj w sali przychodni w Olicie odbędzie się seminarium na temat chorób płuc.

Seminarium dla lekarzy praktyki ogólnej powiatu olickiego, internistów gmin organizuje centrum lekarzy Praktyki Ogólnej Uniwersytetu Wileńskiego Republikańskie Centrum Nauki, Stowarzyszenia Alergologów i Astmy. Naukowcy wygłoszą dla lekarzy prelekcje o nowościach w leczeniu chorób płuc.

(ELTA)

Spóźniona "Przyjaciółka"

Pragniemy poinformować, że w związku z obchodami 11 Listopada kolejny numer "Przyjaciółki" dotrze do naszych Czytelników dopiero 14 lub 15 listopada (czwartek — piątek). Szanownych Czytelników przepraszamy, opóźnienie to nastąpiło z przyczyn od nas niezależnych.

Redakcja

Migawki podwileńskie. Kowalczyki.

Fot. Jan Lewicki

Propozycje nominacyjne

V. Višinskis — kandydatem na sziedzego Sądu Apelacyjnego

Prezydent A. Brazauskas swoim dekretem zgłosił Sejmowi do zatwierdzenia Vigitasa Višinskisa na sziedzego Litewskiego Sądu Apelacyjnego. Taki dekrety prezydent podpisał wczoraj — informuje ELTA.

A. Brazauskas, zgłaszając kandydaturę V. Višinskisa, uwzględnił wniosek ministra sprawiedliwości oraz zalecenie Rady Sędziów.

V. Plečkaitis zostanie ambasadorem Litwy na Ukrainie?

Oficjalne Wilno czeka na zgodę Ukrainy, na mianowanie posła na obecny Sejm Vytautasa Plečkaitisa ambasadorem Litwy w Kijowie. Wczoraj poinformował o tym dziennik "Lietuvos rytas".

Sam V. Plečkaitis ani potwierdził, ani zaprzeczył możliwości reprezentowania Litwy na Ukrainie.

W ubiegłym tygodniu prezydent Algirdas Brazauskas swoim dekretem odwołał Romualdasa Ramoškę ze stanowiska ambasadora Litwy na Ukrainie, informuje ELTA. R. Ramoška jest podejrze-

wany o fałszowanie dokumentów. "Lietuvos rytas" pisze, że członek obecnego sejmowego Komitetu Spraw Zagranicznych, przewodniczący litewsko-polskiej grupy parlamentarnej V. Plečkaitis zdementował informacje prasy polskiej o tym, iż rzekomo ma zostać ambasadorem Litwy w Polsce. Niemniej 46-letni historyk, członek Partii Socjaldemokratycznej V. Plečkaitis nie odrzucił możliwości przejścia do pracy dyplomatycznej, aczkolwiek odmówił wypowiedzenia się na temat swej dalszej kariery.

CZWARTEK, 14 LISTOPADA

7.00 - Dzień dobry. 8.30 - Nasze miasteczka. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Film dok. 18.25 - Telega „Milioner”.

7.30 - Poranne kolo. 9.05 - „Bez domu jest źle”. 9.50 - „Cuda”. 15.25 - Wojna slus. 15.55 - Komedja anim.

8.00 - Wiadomości CNN. 8.30 - Z pierwszej ręki. 8.40 - S. „Santa Barbara”.

7.00 - Dzień dobry. 8.30 - Telega „Ruletka kawiaru Konrada”.

PIATEK, 15 LISTOPADA

7.00 - Dzień dobry. 8.30 - Telega „Ruletka kawiaru Konrada”.

7.30 - Poranne kolo. 15.15 - Na jednym końcu kaukazy. 15.40 - Komedja anim.

8.00 - Wiadomości CNN. 8.30 - Z pierwszej ręki. 8.40 - S. „Santa Barbara”.

„Czarujący i odważni”. 19.20 - Wiadomości. 19.30 - S. „Santa Barbara”.

8.00 - Wiadomości z Wilna. 8.10 - Moje życie. 8.25 - Z odsieczą rekordom.

5.00 - Teleranek. 8.00 - Dziennik. 8.15 - S. „Nowa ofiara”.

8.00 - Program dnia. 8.05 - „Wielka historia małych miast”.

22.00 - Czas. 20.40 - Film „Sybiada”.

6.00 - Ekspres poranny. 6.25 - W drodze do pracy.

8.00 - Program dnia. 8.05 - „Wielka historia małych miast”.

8.00 - Program dnia. 8.05 - „Wielka historia małych miast”.

12.30 - Tylko Chopin”. 13.00 - Wiadomości.

6.00 - Ekspres poranny. 6.25 - W drodze do pracy.

8.00 - Program dnia. 8.05 - „Wielka historia małych miast”.

7.00 - Kawa czy herbata? 9.00 - „Moda na sukces”.

10.10 - Mama i ja. 10.25 - Domowe przedszkole. 10.50 - Porozmawiamy o dzieciach.

7.00 - „Starski i Hutch” - amerykański serial kryminalny.

12.00 - „Airwolf” - amerykański serial sensacyjny.

9.00 - Teleshop. 9.30 - Filmy animowane.

10.10 - Mama i ja. 10.25 - Domowe przedszkole. 10.50 - Porozmawiamy o dzieciach.

7.00 - „Niestraszony” - amerykański serial sensacyjny.

12.00 - „Airwolf” - amerykański serial sensacyjny.

9.00 - Teleshop. 9.30 - Filmy animowane.

